

Egy falatnyi Erdély

Érdekesen szláv, már-már orosz hangzású Upponyi-hegység elnevezésű kistájunkat elsősre bizony sokan erősen keresgélnék a térképen mire megtalálnák. Sem az általános iskola, sem a középiskola földrajzi nevezéktanban nem szerepel, tegyük hozzá méltatlanul. Pedig észak-déli szomszédságában nevezetes tájaink, a Bükk-hegység és az Aggteleki-karszt fekszik. Talán éppen ennek köszönhetően egy kissé beszorult a hosszan elnyúló árnyékukba.

A tájegység, a szomszédos Tardonai-dombsággal együtt, a Bükk északi előterét képező Bükklába része, kb. 220 négyzetkilométeren terül el. Központi magja az Upponyi-rög, amely háta és völgyek váltakozásából álló alacsony középhegység, míg az Upponyi-hegyhát a magterületet kísérő dombsági, medencedombsági vidék.

Az Upponyi-hegységben kerülnek felszínre hazánk egyik legidősebb kőzetei, a földtani ókorban - az ordovicumban, a devonban, a karbon korban - képződött üledékes kőzetanyagok, karsztosodott mészkövek, metamorf palák és homokkövek, melyeket mozaikosan közbe települve kisebb vulkanitos kőzettestek is színeznék. Majd 470 millió évet kellene visszautaznunk az időben, ha a mélytengeri üledégyűjtőkben zajlott keletkezésük kezdeti időszakára lennénk kíváncsiak.

A térképen leolvasható magassági adatok első pillantásra csak keveseket

hoznának lázba, a kistáj legmagasabb pontja is alig emelkedik 450 méter fölé. Ettől függetlenül Hazánk legmélyebb és leglátványosabb hegyszorososa – ebben a felszínalaktani fogalom kategóriában az egyetlen – éppen itt fekszik: az Upponyi-szoros vagy beszéde-sebb helyi nevén a Vízköz.

Az Upponyi-hegyháton eredő, szinte jelentéktelennek tűnő kis Csernely-patak elképesztő eróziós munkát végzett a Sajó-völgye felé tartó útja során, de a helyenként 200 méter (!) oldalfal magasságot is elérő szoros kialakulásához erős szerkezeti mozgások, süllyedések, emelkedések is kellettek. A szűk szurdokos völgy csúf földrajzi szakzsargon megnevezése epigenetikus (magyarul átöröklött) karsztvölgy.

Ez fedett karsztos tájakra jellemző völgyforma, ahol a vízfolyás a jelenleginél lényegesen magasabb térszínen, az eredetileg nem karsztos fedő üledékekbe kezdte magát bevágni, majd a

völgyfejlődés során, a fedőüledékek erodálódását követően a völgy mélyítését a karsztos, keményebb üledékben is – átöröklődve - folytatta.

Az Upponyi-szoros kőzetei karsztosodásra hajlamos tulajdonságúak, így nem csoda ha ezen az alig 600 méter hosszú szakaszon csaknem 25 kisebb-nagyobb barlangocska, inkább kőfülke képződött, melyeket természetesen a jégkorszakok őskori népessége sem került el. A régészeti leletek mellett, az ún. Uppony 1. számú kőfülke mélyéről a pleisztocén állatvilágot reprezentáló jelentős leletegyüttes került elő a kutatások során.

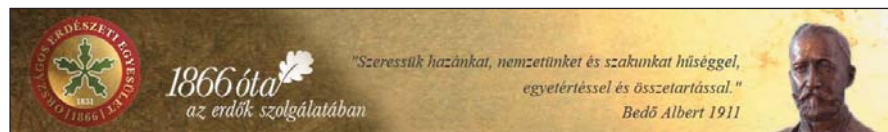
A hegyszoros aszimmetrikus falai értékes növénytársulásoknak is otthont adnak. Az északi oldalát kopárok, sziklagyepek, karsztbokorerdők, lejtősztyepprétek alkotják, ahol szubmediterrán és mediterrán lágyszárú fajok találtak életeret. Míg a szurdok szembenéző, meredekebb, észak felé kített déli oldalában szubkárpati, szubmontán jellegű törmelék- és szurdokerdők fekszenek, elsősorban hegyvidéki növényfajokkal jellemezhetően.

Az Upponyi-szorosnak a fenti gazdaságon túl van egy jelentős hangulati értéke is, amit azonban nehéz lenne elemző módon leírni. Lassan barangolva a mélyén, vagy kikapaszkodva az oldalait jelentő Eszkála- és Kalica-tetőkre, egy-egy pillanatra Erdélyországban érezhetjük magunkat. A fölöttünk magasodó meredek hegyfalak a Békás-szorost vagy a Tordai-hasadék világát idézik. Egy falatnyi Erdély maradt velünk, maradt nekünk e szűkebb Hazában.

Szöveg: Nagy László

Képek: Nagy László, Gojkó Iván

Megjelent az örökerdő kezelési terv elkészítéséről szóló útmutató

Az átmeneti üzemmódú erdők dokumentumai is elérhetők

Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztályának honlapján megjelent az örökerdő üzemmód gyakorlati fogásait és az elméleti háttér gyakorlat számára legfontosabb elemeit tartalmazó útmutató. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény felhatalmazása alapján miniszteri rendelet határozza meg az örökerdő kezelési terv készítésének részletes szabályait. A múlt év során az összegyűlt gyakorlati tapasztalatok és legjobb külföldi gyakorlat eredményeit ötvözve elkészült az örökerdő-gazdálkodás szakmai kereteit meghatározó miniszteri rendelet és az eljárási szabályokat lefektető kormányrendelet.

Ezzel összefüggésben a minisztérium útmutatót is készített, mely háttérrel biztosít a hazánkban szakmai hagyományokkal nem rendelkező örökerdő üzemmód bevezetéséhez. Az útmutató részletesen bemutatja az örökerdő üzemmód elméleti háttérét és gyakorlati teendőit, valamint az örökerdő kezelési tervek elkészítésének módszertanát, továbbá kitér az üzemmódban folytatott gazdálkodás hatósági ellenőrzésével és az erdőtervezéssel kapcsolatos kérdésekre is.

Az útmutatóban hazánk örökerdő üzemmódú erdőállományaiban alkal-

mazható örökerdő modellek alapesetei is szerepelnek, melyek általánosságban kielégítik a különböző termőhelyi adottságú faállományokban a célmeghatározás igényét. Ezen felül az önellenőrző eljárás alkalmazását megkönnyítő, az adatok feldolgozását segítő Excel munkafüzetet is rendelkezésre bocsátottak, mely az útmutatóban szereplő modelleket veszi alapul, azonban saját modell bevitelére is lehetőséget nyújt. Az Örökerdő és az Átmeneti üzemmódú erdők kezelési terveinek elkészítéséhez szükséges útmutatókat, sablonokat és az ellenőrzési eljárást segítő felvételi-lap mintát a Nemzeti Földügyi Központ szakmai honlapján lehet elérni.

Forrás: **Pro Silva Hungaria Egyesület, NFK**

https://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/orokerdo_sablon_letoltheto

◆◆◆

Csányi Sándor a Soproni Egyetemért Alapítvány kuratóriumának elnöke

Modellváltás az egyetemeken

Bódis József, az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkára sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy felkérték a modellváltásban részt vevő egyetemek, így a Soproni Egyetemért Alapítvány kuratóriumának és felügyelő bizottságának elnökét és tagjait. A Soproni Egyetemért Alapítvány ku-

ratóriumának elnöke Csányi Sándor, az OTP Bank Nyrt. elnök-vezérigazgatója, a kuratórium tagjai: Zambó Péter, az erdőért és földügyekért felelős államtitkár, Ugró Sándor, a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója, Macsek Lajos, a Vértesi Erdő Zrt. vezérigazgatója és Csóka Péter, a FAO Erdészeti Bizottságának titkára. A Felügyelő Bizottságba Tóth Gábor, az Ipoly Erdő Zrt. gazdasági és termelési vezérigazgató-helyettese, Csóka György, a NAIK-Erdészeti Tudományos Intézet tudományos tanácsadója és Szabó István, az OTP Agrárágazati Igazgatóságának ügyvezető igazgató-helyettese kapott megbízást.

Forrás: **SOE**

<https://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/csan-yi-sandor-egyetem-alapitvany-vezeto-elnok>

◆◆◆

Visszaállt a működési rend az OEE Titkárságán

Véget ért a járványügyi munkarend szabályozás

Az Országos Erdészeti Egyesület budapesti központjában, a Budakeszi út 91. szám alatt működő Titkárság a kialakult országos járványügyi helyzetre tekintettel 2020. március 16-tól csökkentett létszámúban, ügyeleti és otthoni munka rendszerben végezte a feladatait. A működési rend a járványügyi vészhelyzet és a különleges jogrend megszűnésével június elején visszaállt a megszokott ügymenetre.

Forrás: **OEE**

<https://www.oee.hu/hirek/egyesuleti-hirek/oe-e-titkarsag-mukodes>

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az *Erdészeti Lapok* is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szól, sorszámmal és vonalkóddal van ellátva, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2020-ra szóló érvényesítő matrikát azok a tagok kapják meg az *Erdészeti Lapokon* keresztül, akik határidőre eleget tesznek az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüknek.

A kedvezményrészerről és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoportok titkárainál.

Partnereink:

MUNKA UTÁN iMOW A PIHENÉS. STIHL. ÉS KÉSZ.

2020. június 30-ig bármely **iMOW robotfűnyíró** vásárlása esetén ajándékba adunk egy STIHL FSA 45 akkumulátoros szegélynyírót és **50% kedvezményt** a telepítőkészletre.

STIHL